

RESUM DE LA LLEI DE DEPENDÈNCIA

1.- La Llei de la Promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

L'objecte de la llei és reconèixer un nou dret de la ciutadania a Espanya, un dret universal, subjectiu i perfecte: el dret a la promoció de l'autonomia personal i a l'atenció a les persones en situació de dependència, mitjançant la creació d'un **Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la dependència**. (Article 1 de la llei)

Els principis fonamentals d'aquesta llei són:

El caràcter universal i públic de les prestacions, l'accés a les prestacions en condicions d'igualtat i no discriminació i la participació de totes les Administracions Públiques en l'exercici de les seves competències.

2.- El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la dependència.

El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència es constitueix amb l'objectiu de promoure l'autonomia personal i garantir l'atenció i protecció a les persones en situació de dependència a tot el territori de l'Estat espanyol amb la col·laboració i participació de totes les Administracions Públiques en l'exercici de les seves competències. El Sistema a més es configurarà com una xarxa d'utilització pública que integra, de forma coordinada, centres i serveis, públics i privats degudament acreditats (Article 6)

Es crearà el **Consejo Territorial del Sistema para la Autonomia y Atención a la dependencia** com a instrument de cooperació per a l'articulació del Sistema i estarà format per l'Administración General del Estado, les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals. (Articles 8 a 12)

3.- Definicions clau.

Autonomia és la capacitat de controlar, afrontar, i prendre, per iniciativa pròpia, decisions personals sobre com viure d'acord a les normes i preferències pròpies així com de desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària. (Article 2.1)

Dependència és l'estat de caràcter permanent en el que es troben les persones que, per raons derivades de l'edat, malaltia o discapacitat, i lligades a la falta d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, precisen de l'atenció d'una o altres persones o ajudes importants per a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària o, en el cas de les persones amb discapacitat intel·lectual o malaltia mental, d'altres ajudes per a la seva autonomia personal. (Article 2.2)

Activitats bàsiques de la vida diària són aquelles que permeten a la persona desenvolupar-se amb un mínim d'autonomia i independència, tal com: la cura personal, les activitats domèstiques bàsiques, la mobilitat essencial, reconèixer persones i objectes, orientar-se, entendre i executar ordres o tasques senzilles. (Article 2.3)

4.- Requisits per a ser beneficiari.

Seràn titulars dels drets establerts a la llei els espanyols que compleixin els següents requisits:

- Trobar-se en situació de dependència en alguns dels graus establerts.

- Residir al territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dels quals dos hauran de ser immediatament anteriors a la data de presentació de la sol·licitud. Per als menors de 5 anys el període de residència s'exigirà al qui tingui la guarda i custòdia.

Les persones que reunint els requisits anteriors, no tinguin la residència espanyola es registraran per la llei orgànica 4/2000 de l'11 de gener sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social en els tractats internacionals i als convenis que s'estableixin en el seu país d'origen.

El Govern podrà establir mesures de protecció en favor dels espanyols no residents a Espanya.

El Govern establirà, previ acord amb el **Consejo Territorial del Sistema para la Autonomia y Atención a la Dependencia**, les condicions d'accés al Sistema per a l'Atenció a la dependència dels emigrants espanyols retornats. (Article 5)

5.- Prestacions i serveis de la Llei.

Com a prestacions d'atenció a la dependència es contemplen tant les **prestacions econòmiques com els serveis**.

Els serveis.

Les prestacions en forma de serveis tindrà caràcter prioritari i es prestaran a través de l'oferta pública de la Xarxa de Serveis Socials de les respectives Comunitats Autònomes mitjançant centres i serveis públics o privats concertats degudament acreditats. (Article 14)

El Catàleg de Serveis del Sistema és el següent: (Article 15)

- Serveis de prevenció de les situacions de dependència i de promoció de l'autonomia personal.
- Servei de Teleassistència.
- Servei d'ajuda al domicili.
 - Atenció de les necessitats de la llar.
 - Cura personal.
- Servei de Centre de Dia i de Nit.
 - Centre de Dia per a majors de 65 anys.
 - Centre de Dia per a menors de 65 anys.
 - Centre de Dia d'atenció especialitzada.
 - Centre de Nit.
- Servei d'Atenció Residencial.
 - Residència per a persones grans en situació de dependència.
 - Centre d'atenció a persones en situació de dependència segons els tipus de discapacitat.

La Xarxa de Serveis del SAAD estarà formada per: (Article 16)

- Centres públics de les Comunitats Autònomes i Entitats locals.
- Centres de referència estatal per a la promoció de l'autonomia personal i atenció de les situacions de dependència.
- Centres privats concertats degudament acreditats.

Les prestacions econòmiques.

La Llei de Dependència contempla tres tipus de prestacions econòmiques:

Prestació econòmica vinculada al servei. (Article 17)

- Personal i periòdica.
- Subjecte al grau i nivell de dependència i capacitat econòmica del beneficiari.
- Destinada a la cobertura de les despeses dels serveis previstos en Programa Individual d'Atenció (PIA) quan no sigui possible l'atenció per un servei públic o concertat d'atenció i cura.
- El servei haurà de ser prestat per una entitat o centre acreditat per a l'atenció a la dependència.
- El Consejo Territorial del SAAD acordarà les condicions i quantia de la prestació.

Prestació econòmica per a la cura en l'entorn familiar i ajuda a cuidadors no professionals. (Article 18)

Sempre que es donin les circumstàncies familiar o d'un altre tipus adequades per a tal i, d'una manera excepcional, el beneficiari podrà optar per ser atès en el seu entorn familiar i el seu cuidador rebrà una compensació econòmica. El cuidador haurà d'estar donat d'alta a la Seguretat Social.

Les principals característiques d'aquesta prestació són:

- Caràcter excepcional.
- La seva finalitat és mantenir al beneficiari al seu domicili atès per cuidadors no professionals, sempre que es donin condicions adequades de convivència i habitabilitat de la vivenda.
- S'establirà a través del PIA.
- Subjecte al grau i nivell de dependència i capacitat econòmica del beneficiari.
- El cuidador haurà de ser donat d'alta a la Seguretat Social i s'incorporarà a programes de formació, informació i descans.
- El Consejo Territorial del SAAD acordarà les condicions i quantia de la prestació.

Prestació econòmica d'assistència personal. (Article 19)

Les principals característiques d'aquesta prestació són:

- Facilitar la promoció de l'autonomia a les persones amb Gran Dependència, amb independència de la seva edat.
- Contribuir a la contractació d'una assistència personal que faciliti al beneficiari una vida més autònoma, l'accés a l'educació i al treball i l'exercici de les Activitats Bàsiques de la vida diària.

Ajudes que contempla la Llei per a facilitar l'autonomia personal

La Llei contempla que les Administracions Públiques puguin establir acords per a la concessió d'ajudes econòmiques que facilitin l'autonomia personal. (Disposició addicional tercera de la Llei)

Sota la forma de subvencions aquestes ajudes aniran destinades a:

- Recolzar a la persona amb ajudes tècniques o instruments necessaris per al normal desenvolupament de la seva vida ordinària.
- Facilitar l'accessibilitat i adaptacions a la llar que contribueixin a millorar la capacitat de desplaçament a la vivenda.

La Llei contempla una sèrie de modalitats d'intervenció per als menors de 3 anys que acreditin situació de dependència: (Disposició addicional dècim tercera de la Llei)

- Ajuda al domicili. (Article 23)
- Prestació econòmica vinculada al servei. (Article 17)
- Prestació econòmica per a la cura en l'entorn familiar i ajuda a cuidadors no professionals. (Article 18)

Així mateix la Llei contempla l'elaboració d'un Pla Integral d'Atenció per part de les Administracions Públiques per als menors de 3 anys en situació de dependència que faciliti l'atenció precoç i la rehabilitació de les seves capacitats físiques, mentals i intel·lectuals.

6.- Valoració de dependència. Graus de dependència. El Barem

El grau i nivell de dependència es determinaran mitjançant l'aplicació del barem acordat pel **Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención la Dependencia**. I que s'haurà aprovat pel Govern mitjançant Reial Decret.

El barem establirà els criteris objectius de valoració del grau d'autonomia de la persona, de la seva capacitat per a realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, els intervals de puntuació per a cadascun dels graus i nivells de dependència i el protocol amb els procediments i tècniques a seguir per a la valoració de les aptituds observades.

Els tres graus de dependència es classificaran en dos nivells en funció de l'autonomia de les persones i de la intensitat de les cures que requereix. (Article 26)

Grau I. Dependència Moderada: quan la persona necessita ajuda per a realitzar varies de les Activitats Bàsiques de la vida diària, al menys una vegada al dia o té necessitats d'ajuda intermitent o limitada per a la seva autonomia personal.

Grau II. Dependència Severa: quan la persona necessita ajuda per a realitzar varies de les Activitats Bàsiques de la vida diària dos o tres vegades al dia, però no requereix la presència permanent d'un cuidador o té necessitats d'ajuda extensa per a la seva autonomia personal.

Grau III. Gran Dependència. Quan la persona necessita ajuda per a realitzar varies de les activitats bàsiques de la vida diària varies vegades al dia i, per la seva pèrdua total d'autonomia mental o física, necessita la presència indispensable i contínua d'una altra persona o té necessitat d'ajuda generalitzada per a la seva autonomia personal.

Les diferents Comunitats Autònomes determinaran els òrgans de valoració de la situació de dependència que emetran el dictamen sobre el grau i nivell de dependència amb especificació de les cures que la persona pugui requerir.

Aquests òrgans de valoració tindran en compte a més els informes sobre la salut i l'entorn en el que viu el sol·licitant, així com les ajudes tècniques, òrtesis i pròtesis que en el seu cas li hagin estat prescrites. (Article 27)

7.- Reconeixement de la situació de dependència i dret a les prestacions.

El procediment s'iniciarà davant l'Òrgan Gestor corresponent a la Comunitat Autònoma de residència del sol·licitant.

Una vegada realitzada la valoració del sol·licitant descrita a l'apartat 6, l'Administració Autònoma emetrà la resolució en la que es determinarà el grau i nivell de dependència i els serveis o prestacions econòmiques que correspondran al sol·licitant en atenció al seu grau i nivell de dependència. En el marc d'aquest procediment s'establirà el corresponent Programa Individual d'Atenció (PIA). (Article 28)

Realitzat en el procés de reconeixement de la situació de dependència, el PIA determinarà les modalitats d'intervenció més adequades a les seves necessitats d'entre els serveis i prestacions econòmiques previstos en la resolució per al seu grau i nivell. El sol·licitant, o en el seu cas la família o entitat tutelar que el representi, podrà escollir entre les modalitats d'intervenció més adients a les seves necessitats d'entre els serveis i prestacions econòmiques previstos en la resolució per al seu grau i nivell. (Article 29)

El grau o nivell de dependència serà revisable, a instància de l'interessat, dels seus representants o d'ofici per les Administracions Públiques competents per alguna de les següents causes: (Article 30)

- Millora o empitjorament de la situació de dependència.
- Error de diagnòstic o en l'aplicació del corresponent barem.

Les prestacions poden ser modificades o extingides per:

- Variació de la situació personal del beneficiari.
- Variació dels requisits establerts per al seu reconeixement.
- Incompliment de les obligacions de la llei.

8.- Finançament del Sistema.

Les Administracions Públiques implicades en la gestió del Sistema contribuiran al seu finançament de la següent manera:

La Administración General del Estado finançarà el nivell mínim de protecció garantit per a cadascun dels beneficiaris. (Article 9). No obstant això, es contempla la subscripció de convenis anuals o plurianuals amb les Comunitats Autònomes amb l'objectiu d'incrementar aquest nivell mínim. (Article 10).

Les Comunitats Autònomes aportaran cada any, al menys una quantitat igual a la de l'Administración General del Estado al seu territori. (Article 32)

Els beneficiaris de les prestacions de dependència també participaran en el seu finançament.

Els beneficiaris de les prestacions de dependència participaran en el seu finançament segons el tipus de servei i en funció de la seva capacitat econòmica personal. (Article 33)

Aquesta capacitat del beneficiari es tindrà també en compte per a la determinació de la quantia de les prestacions econòmiques.

No obstant això, cap ciutadà quedarà fora de la cobertura del Sistema per no disposar de recursos econòmics. (Article 33)

9.- Entrada en vigor i calendari d'aplicació de la Llei.

La Llei entra en vigor el dia 1 de gener de 2007.

Les sol·licituds i valoracions s'iniciaran en la data que acordi el Consejo Territorial del Sistema i una vegada que s'hagi produït el corresponent desenvolupament reglamentari. (Disposicions finals segona i cinquena)

L'efectivitat del dret a les prestacions de dependència es realitzarà de forma progressiva i gradualment a partir del 2007 d'acord amb el següent calendari:

- 2007, persones valorades amb el Grau III. Gran Dependència. Nivells 2 i 1
- 2008-2009, persones valorades amb el Grau II. Dependència Severa. Nivell 2.
- 2009-2010, persones valorades amb el Grau II. Dependència Severa. Nivell 1.
- 2011-2012, persones valorades amb el Grau I. Dependència Moderada. Nivell 2.
- 2013-2015, persones valorades amb el Grau I. Dependència Moderada. Nivell 1.